

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Łódź, dnia 7 października 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XIII Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Piotr Chańko

Protokolant: sekretarz sądowy Izabela Ćwiklińska

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2020 roku w Łodzi

na rozprawie sprawy z powództwa Syndyka masy upadłości (...) Spółki Akcyjnej w upadłości w Ł. przeciwko J. K., T. K. (1), G. K.

o zapłatę

1. zasądza solidarnie od J. K., T. K. (1) i G. K. na rzecz syndyka masy upadłości (...) Spółki Akcyjnej w upadłości w Ł. kwotę 33.834,84 zł (trzydzieści trzy tysiące osiemset trzydzieści cztery złote osiemdziesiąt cztery grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot:

- a) **2.337,32 zł od dnia 17 listopada 2017 roku do dnia zapłaty;**
- b) **5.207,32 zł od dnia 16 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty;**
- c) **5.207,16 zł od dnia 23 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty;**
- d) **5.207,16 zł od dnia 16 lutego 2018 roku do dnia zapłaty;**
- e) **5.207,16 zł od dnia 16 października 2018 roku do dnia zapłaty;**
- f) **5.207,16 zł od dnia 17 listopada 2018 roku do dnia zapłaty;**
- g) **5.207,16 zł od dnia 18 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty;**
- h) **254,56 zł od dnia 1 kwietnia 2019 roku do dnia zapłaty;**

2. zasądza solidarnie od J. K., T. K. (1) i G. K. na rzecz syndyka masy upadłości (...) Spółki Akcyjnej w upadłości w Ł. odsetki ustawowe za opóźnienie od kwot:

- a) **5.207,16 zł za okres od dnia 16 sierpnia 2017 roku do dnia 5 sierpnia 2019 roku;**
- b) **5.207,16 zł za okres od dnia 16 września 2017 roku do dnia 5 sierpnia 2019 roku;**
- c) **5.207,16 zł za okres od dnia 16 października 2017 roku do dnia 5 sierpnia 2019 roku;**
- d) **2.869,84 zł za okres od dnia 17 listopada 2017 roku do dnia 5 sierpnia 2019 roku;**

3. umarza postępowanie w pozostałym zakresie;

zasądza solidarnie od J. K., T. K. (1) i G. K. na rzecz syndyka masy upadłości (...) Spółki Akcyjnej w upadłości w Ł. kwotę 8.034 (osiem tysięcy trzydzieści cztery złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 1 kwietnia 2019 roku powód Zarządca masy sanacyjnej (...) Spółki Akcyjnej w restrukturyzacji w Ł. domagał się zasądzenia od pozwanych J. K., T. K. (1) i G. K. prowadzących działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą Zakład Produkcyjno Handlowo Usługowy (...) S.C. J. K., T. K. (1), G. K. w Ł. kwoty 52.326,16 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

- a) 5.207, 16 zł od dnia 16 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty;
- b) 5.207, 16 zł od dnia 16 września 2017 roku do dnia zapłaty;
- c) 5.207, 16 zł od dnia 16 października 2017 roku do dnia zapłaty;
- d) 5.207, 16 zł od dnia 17 listopada 2017 roku do dnia zapłaty;
- e) 5.207, 16 zł od dnia 16 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty;
- f) 5.207, 16 zł od dnia 23 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty;
- g) 5.207, 16 zł od dnia 16 lutego 2018 roku do dnia zapłaty;
- h) 5.207, 16 zł od dnia 16 października 2018 roku do dnia zapłaty;
- i) 5.207, 16 zł od dnia 17 listopada 2018 roku do dnia zapłaty,
- j) 5.207, 16 zł od dnia 18 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty,
- k) 254, 56 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Na uzasadnienie zgłoszonego żądania powód wskazał, że w dniu 4 grudnia 2012 roku doszło do zawarcia umowy najmu pomiędzy (...) Spółką Akcyjną w Ł. (poprzednikiem prawnym (...) S.A.) jako wynajmującym a pozwanymi jako najemcami. Zgodnie z umową pozwani zobowiązani byli do uiszczania czynszu, opłat eksploatacyjnych oraz pozostałych kosztów utrzymania lokalu w terminie 14 dni od dnia wystawienia faktury. Pozwani nie uiszcili należności wynikających z faktur wystawionych w okresie od sierpnia 2017 roku do lutego 2018 roku, a także od października 2018 roku do grudnia 2018 roku. Wartość przedmiotu sporu obejmuje należności wynikające z ww. faktur, których pozwani nie uregulowali pomimo wezwań do zapłaty.

/pozew k. 5-12/

Nakazem zapłaty z dnia 24 kwietnia 2019 roku wydanym w postępowaniu upominawczym Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, XII Wydziale Gospodarczym uwzględnił w całości żądanie pozwu.

/nakaz k. 78/

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwaniu wnieśli o zawieszenie postępowania w niniejszej sprawie na podstawie art. 177 §1 pkt 1 k.p.c. w związku z tym, że wynik niniejszej sprawy uzależniony jest od rozstrzygnięcia sprawy o zapłatę kwoty 66.172 zł wytoczonej przeciwko powodowi (sygn. akt XII GNc 1282/19) oraz o oddalenie powództwa w całości. Pozwani podnieśli także zarzut potrącenia wzajemnych wierzytelności podając, iż wzajemne wierzytelności uległy umorzeniu do kwoty niższej, czyli kwoty 33.834,84 zł. Wierzytelność powoda wobec pozwanych powstała w ocenie pozwanych na skutek konieczności wynajmu agregatu prądotwórczego oraz zakupu paliwa z uwagi na przerwę w dostawie energii elektrycznej do najmowanych pomieszczeń w okresie od listopada 2016 roku.

/sprzeciw k. 87-90/

Postanowieniem z dnia 3 czerwca 2019 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, XIV Wydział Gospodarczy dla Spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych ogłosił upadłość (...) S.A. w Ł..

/postanowienie k. 117-123/

W odpowiedzi na sprzeciw syndyk masy upadłości (...) Spółki Akcyjnej w upadłości w Ł. wniósł o zawieszenie niniejszego postępowania na podstawie art. 174 §1 pkt 4 k.p.c. z uwagi na ogłoszenie upadłości (...) S.A. Nadto podniósł, że z łączącej strony umowy nigdy nie wynikał obowiązek wynajmującego do dostarczania energii elektrycznej na rzecz najemcy.

/odpowiedź na sprzeciw k. 109-114/

Postanowieniem z dnia 13 września 2019 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi na podstawie art. 174 §1 pkt 4 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie pod sygn. akt XIII GC 3545/19 oraz podjął postępowanie w sprawie z udziałem syndyka masy upadłości (...) Spółki Akcyjnej w upadłości w Ł.. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt XIII GC 3693/19.

/postanowienie k. 175/

Na rozprawie w dniu 10 stycznia 2020 roku pełnomocnik pozwanego oświadczył, że część roszczenia w kwocie 18.491,32 zł została zapłacona.

/protokół rozprawy k. 193v./

Na rozprawie w dniu 23 września 2020 roku powód w związku ze spełnieniem przez pozwanego części świadczenia dochodzonego pozwem cofnął powództwo co do kwoty 18.491,32 zł i zrzekł się w tym zakresie roszczenia. Jednocześnie podtrzymał żądanie pozwu w pozostałym zakresie i wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych:

1. ustawowych odsetek za opóźnienie od kwoty 5.207,16 zł za okres od 16 sierpnia 2017 roku do dnia 5 sierpnia 2019 roku;
2. ustawowych odsetek za opóźnienie od kwoty 5.207,16 zł za okres od 16 września 2017 roku do dnia 5 sierpnia 2019 roku;
3. ustawowych odsetek za opóźnienie od kwoty 5.207,16 zł za okres od 16 października 2017 roku do dnia 5 sierpnia 2019 roku;
4. ustawowych odsetek za opóźnienie od kwoty 2.869,84 zł za okres od 17 listopada 2017 roku do dnia 5 sierpnia 2019 roku;
5. kwoty 2.337,32 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 listopada do dnia zapłaty;
6. kwoty 5.207, 16 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty;
7. kwoty 5.207, 16 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty;
8. kwoty 5.207, 16 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 lutego 2018 roku do dnia zapłaty;
9. kwoty 5.207, 16 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 października 2018 roku do dnia zapłaty;
10. kwoty 5.207, 16 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 listopada 2018 roku do dnia zapłaty;
11. kwoty 5.207, 16 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty;

12. kwoty 254,56 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

/pismo k. 207-208/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony procesu są przedsiębiorcami. Na mocy aktu notarialnego z dnia 12 maja 2014 roku rep. (...) (...) Spółka Akcyjna zmieniła nazwę na (...) Spółka Akcyjna. Pozwani prowadzą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą Zakład Produkcyjno Handlowo Usługowy (...) S.C. J. K., T. K. (1), G. K. w Ł..

/okoliczności bezsporne; nadto: informacja odpowiadająca odpisowi pełnemu z rejestru przedsiębiorców k. 16-28, wydruki z CEIDG k. 29-31, wydruk z bazy GUS k. 32-33/

W dniu 4 grudnia 2012 roku (...) S.A. w Ł. zawarła wraz z pozwanymi umowę najmu na mocy której oddała pozwanym do użytkowania pomieszczenia magazynowo - produkcyjne znajdujące się w budynku przy ul. (...) w Ł. o łącznej pow. 467,27 m² (pkt 1 ppkt 1.1.). Umowa została zawarta na czas nieokreślony (pkt 2 ppkt 2.1.).

Przez cały okres trwania umowy najemca zobowiązał się do płacenia wynajmującemu comiesięcznego czynszu w wysokości 3.270,89 zł netto + Vat (pkt 3). Począwszy od dnia wydania lokalu najemca był także zobowiązany do zapłaty wynajmującemu opłat eksploatacyjnych. Opłaty te obejmowały: energię elektryczną, wywóz nieczystości, zużycie wody oraz c.o., zużycie innych mediów, utrzymanie ochrony budynku, koszty ubezpieczenia budynku, podatku od nieruchomości i użytkownika wieczystego i inne niezbędne koszty do prawidłowego funkcjonowania budynku (pkt 4). Czynsz wraz z opłatami eksploatacyjnymi miały być płacone przez wynajmującego w terminie 14 dni od wystawieni przez wynajmującego faktur Vat (pkt 6 ppkt 6.1.).

Punkt 7 ppkt 7.7. umowy przewidywał, że wynajmujący nie ponosi odpowiedzialności za czasowe przerwy w dostawach energii elektrycznej lub innych mediów, chyba, że przerwy te spowodowane są okolicznościami, za które wynajmujący ponosi odpowiedzialność.

/umowa k. 34-40/

Zgodnie z zapisami powyższej umowy powód wystawił na rzecz pozwanych faktury Vat:

1. (...) z dnia 1 sierpnia 2017 roku na kwotę 5.207,16 zł tytułem czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych w miesiącu sierpniu 2017 roku z terminem płatności do dnia 15 sierpnia 2017 roku /k. 67/;
2. (...) z dnia 1 września 2017 roku na kwotę 5.207,16 zł tytułem czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych w miesiącu wrześniu 2017 roku z terminem płatności do dnia 15 września 2017 roku /k. 68/;
3. (...) z dnia 1 października 2017 roku na kwotę 5.207,16 zł tytułem czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych w miesiącu październiku 2017 roku z terminem płatności do dnia 15 października 2017 roku /k. 69/;
4. (...) z dnia 2 listopada 2017 roku na kwotę 5.207,16 zł tytułem czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych w miesiącu listopadzie 2017 roku z terminem płatności do dnia 16 listopada 2017 roku /k. 70/;
5. (...) z dnia 1 grudnia 2017 roku na kwotę 5.207,16 zł tytułem czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych w miesiącu grudniu 2017 roku z terminem płatności do dnia 15 grudnia 2017 roku /k. 71/;
6. (...) z dnia 8 stycznia 2018 roku na kwotę 5.207,16 zł tytułem czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych w miesiącu styczniu 2018 roku z terminem płatności do dnia 22 stycznia 2018 roku /k. 72/;
7. (...) z dnia 1 lutego 2018 roku na kwotę 5.207,16 zł tytułem czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych w miesiącu lutym 2018 roku z terminem płatności do dnia 15 lutego 2018 roku /k. 73/;

8. (...) z dnia 1 października 2018 roku na kwotę 5.207,16 zł tytułem czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych w miesiącu październiku 2018 roku z terminem płatności do dnia 15 października 2018 roku /k. 74/;

9. (...) z dnia 2 listopada 2018 roku na kwotę 5.207,16 zł tytułem czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych w miesiącu listopadzie 2018 roku z terminem płatności do dnia 16 listopada 2018 roku /k. 75/;

10. (...) z dnia 3 grudnia 2018 roku na kwotę 5.207,16 zł tytułem czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych w miesiącu grudniu 2018 roku z terminem płatności do dnia 17 grudnia 2018 roku /k. 74/.

W dniu 30 października 2015 roku zawarto porozumienie w przedmiocie dostawy energii elektrycznej i wody oraz świadczenia usług w zakresie odprowadzania ścieków pomiędzy (...) S.A. w Ł. z (...) Sp. z o.o. w Ł.. W §1 ust. 1 porozumienia postanowiono, że z dniem 1 listopada 2015 roku R. jako wynajmujący nie jest zobowiązany do dostarczenia najemcy energii elektrycznej i wody oraz świadczenia usług w zakresie odprowadzenia ścieków. Media i usługi ww. będą zapewnione najemcy od dnia 2 listopada 2015 roku przez (...). Pozwani nie podpisali niniejszego porozumienia.

/porozumienie k. 168-169/

Pozwani w okresie od grudnia 2015 roku do lipca 2017 roku korzystali z energii elektrycznej sprzedawanej przez (...) Sp. z o.o. w Ł..

/faktury Vat k. 124-146/

Na terenie nieruchomości znajdującej się przy ul. (...) wszystkie sieci traktowane były jako sieci wspólne. Opłaty za energię elektryczną i wodę na podstawie wskazań liczników uiszczane były przez najemców na rzecz (...) Sp. z o.o. w Ł.. (...) Sp z.o.o. w Ł. przestała regulować należności za energię elektryczną dostawcy energii - (...) na skutek czego w 2017 roku zaprzestano dostarczania energii. Obecnie na terenie nieruchomości zostało wykonane nowe przyłącze dostawcy energii elektrycznej - (...), z którego korzystają także pozwani oraz regularnie regulują opłaty za energię elektryczną.

/zeznania T. F. k. 193v.-194/

Podczas spotkania z właścicielem hali najemcy zostali poinformowani, iż do przerwy w dostawie energii elektrycznej doszło na skutek uszkodzenia przewodu przez koparkę.

/zeznania A. D. k. 194v., zeznania J. K. k. 195v./

Pozwani w okresie braku dostaw prądu zdecydowali się na wynajem agregatów prądotwórczych, które pracowały na ropę, ponieważ, aby produkcja się odbywała musiały być włączone wszystkie maszyny. Problem z dostawą prądu występował na obszarze całej hali. Początkowo pozwani wynajmowali agregat, który miał za słabą moc, więc wymienili go na mocniejszy, lecz droższy.

/zeznania A. D. k. 194v., zeznania W. C. k. 195, zeznania J. K. k. 195v./

Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, XIV Wydział Gospodarczy dla spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych otworzył postępowanie sanacyjne wobec (...) Spółki Akcyjnej w Ł.. Dłużnikowi odebrano zarząd majątkiem i wyznaczono zarządcę w osobie T. K. (2).

/postanowienie k. 41-47/

W dniu 9 marca 2018 roku pozwani skierowali do (...) Spółki Akcyjnej w restrukturyzacji w Ł. oświadczenie o potrąceniu. W ocenie pozwanych z łączącej strony umowy wynika, iż wynajmujący zobowiązany jest do zapewnienia dostaw mediów do najmowanych pomieszczeń. Biorąc pod uwagę, że od listopada 2016 roku nastąpiła przerwa w dostawie energii elektrycznej do najmowanych pomieszczeń, zaś powód nie zapewniał dostarczania energii

elektrycznej do najmowanego obiektu pozwani ponieśli określone straty wynikające z konieczności wynajmu agregatu prądotwórczego oraz zakupu paliwa. Mając powyższe na uwadze pozwani dokonali potrącenia wierzytelności przysługującej im w stosunku do (...) S.A. w restrukturyzacji w kwocie 33.834,84 zł z wierzytelnościami (...) S.A. w restrukturyzacji wynikającymi z niezapłaconego czynszu najmu, czyli kwoty 36.450,12 zł.

/oświadczenie k. 96-97/

W odpowiedzi na powyższe oświadczenie Zarządca masy sanacyjnej (...) Spółki Akcyjnej w restrukturyzacji w Ł. nie wyraził zgody oraz nie uznał podstaw do dokonania potrącenia m.in. z uwagi na brak tożsamości podmiotów, których wierzytelności miałyby podlegać kompensacie. Powód podał nadto, że od grudnia 2015 roku media, w szczególności energia elektryczna były dostarczane najemcy przez (...) Sp. z o.o. i to powyższy podmiot wystawiał faktury dotyczące rozliczenia energii, które nie były kwestionowane i podlegały rozliczeniu.

/pismo k. 98-99/

Pismem z dnia 14 grudnia 2018 roku powód wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 52.278,76 zł w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Wezwanie zostało doręczone pozwanym w dniu 21 grudnia 2018 roku. Ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 46.864,44 zł zostało skierowane do pozwanych w dniu 4 stycznia 2019 roku. Wezwanie zostało doręczone w dniu 22 stycznia 2019 roku.

/wezwanie k. 48-49, załącznik nr 1 k. 50, potwierdzenie odbioru k. 51-52, wydruk z książki nadawczej k. 53, ostateczne wezwanie do zapłaty k. 54-55, załącznik k. 56, potwierdzenie odbioru k. 57-58, wydruk z książki nadawczej k. 59/

W dniu 11 lutego 2019 roku powód wystawił wobec pozwanych notę odsetkową nr (...) na kwotę 254,56 zł tytułem odsetek za zwłokę powstałych z tytułu opóźnień w spłacie zobowiązań wynikających z faktur o nr: (...). Jako termin płatności wskazano dzień 25 lutego 2019 roku.

/nota odsetkowa k. 60/

W dniu 18 lutego 2019 roku zawarto aneks nr 1 do umowy najmu z dnia 4 grudnia 2012 roku. Zgodnie z §1 aneksu z dniem 30 stycznia 2019 roku najemca zwolniony został z uiszczania na rzecz wynajmującego opisane w punkcie 4 umowy najmu opłaty eksploatacyjnej, która na dzień zawarcia aneksu wynosiła 1.149,48 zł brutto.

/aneks k. 61/

Pozwani dokonali zgłoszenia wierzytelności w postępowaniu upadłościowym prowadzonym z udziałem (...) Spółki Akcyjnej w upadłości w Ł. na kwotę 72.859,40 zł. Kwota 66.171,54 zł (kat. II) wynika z tytułu szkody poniesionej przez pozwanych wskutek niewykonania zobowiązania dłużnika do dostarczania energii elektrycznej do najmowanego pomieszczenia, zaś kwota 6.687,86 zł (kat. III) to odsetki od ww. wierzytelności liczone od dnia 22 grudnia 2017 roku do 2 czerwca 2019 roku. Do zgłoszenia wierzytelności pozwani dołączyli oświadczenie o potrąceniu datowane na dzień 9 marca 2018 roku skierowane do (...) S.A. w restrukturyzacji w Ł..

/zgłoszenie wierzytelności k. 152-156, oświadczenie k. 157-158, potwierdzenie nadania k. 159, pismo wyjaśniające do zgłoszenia wierzytelności k. 160-163/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo, w zakresie w jakim powód podtrzymał je po częściowym zaspokojeniu w toku procesu, było zasadne w całości, w zakresie cofniętym zaś podlegało umorzeniu na podstawie art. 355 § 1 k.p.c.

W myśl art. 203 §1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa

(art. 203 §4 k.p.c.). Przepis art. 355 k.p.c. stanowi, że Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania m.in. wtedy, gdy powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew. Mając na względzie, że zostały spełnione przesłanki z art. 203 §1 k.p.c. warunkujące możliwość częściowego cofnięcia pozwu przez powoda w niniejszej sprawie oraz nie ujawniły się przesłanki negatywne wymienione w art. 203 §4 k.p.c., które przemawiałyby za uznaniem cofnięcia pozwu za niedopuszczalne, Sąd umorzył postępowanie w zakresie kwoty 18.491,32 zł na podstawie art. 355 k.p.c. w punkcie 4. wyroku.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił, iż strony procesu łączyła umowa najmu. Zgodnie z treścią art. 659 §1 k.c. przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nieoznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz. Podkreślić przy tym należy, że najem jest umową odpłatną, dlatego też podstawowy obowiązek najemcy stanowi zapłata czynszu. Przy czym obowiązek zapłaty czynszu obciąża najemcę za samą możliwość korzystania z rzeczy, choćby do faktycznego korzystania z niej nie doszło (v. wyrok SN z dn. 7 listopada 1967 roku, sygn. akt III CRN 244/67, Legalis). Czynsz można oznaczyć w pieniądzu lub w świadczeniach majątkowych innego rodzaju, jak świadczenie pracy, usług, rzeczy. Wysokość czynszu musi być ustalona w momencie zawierania umowy najmu. Obok czynszu najemca może zostać obciążony obowiązkiem wnoszenia innych świadczeń, noszących nazwę świadczeń dodatkowych, lub innych opłat niezależnych od właściciela, jak opłaty za dostawy energii elektrycznej, gazu, centralnego ogrzewania i wywozu nieczystości.

W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, że w dniu 4 grudnia 2012 roku pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy najmu pomieszczenia magazynowo - produkcyjnego znajdującego się w budynku przy ul. (...) w Ł. o łącznej pow. 467,27 m². W umowie strony ustaliły również miesięczny czynsz najmu w wysokości 3.270,89 zł netto + Vat, a także, że obok czynszu najemca będzie ponosił dodatkowe świadczenia z tytułu opłat za dostawy energii elektrycznej, gazu, centralnego ogrzewania, wywozu nieczystości oraz inne wyszczególnione opłaty. Strona pozwana przystępując do umowy, godziła się na wszystkie jej warunki, w tym przede wszystkim na wysokość ustalonego czynszu oraz sposób ustalenia innych opłat. Jak wskazał pozwany pomiędzy stronami brak zapłaty czynszu za okres objęty pozvem również nie był sporny. Strona pozwana brak zapłaty czynszu oraz opłat eksploatacyjnych najmu w kwocie dochodzonej pozvem uzasadniała dokonaniem potrąceniem. W związku z powołaniem się przez stronę pozwaną na potrącenie wierzytelności należy wskazać, że od czynności procesowej zgłoszenia zarzutu potrącenia należy odróżnić potrącenie jako czynność materialnoprawną. Stosownie do przepisu art. 499 k.c. potrącenia dokonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie o potrąceniu, o którym mowa w art. 499 k.c. jest czynnością materialnoprawną, powodującą - w razie wystąpienia przesłanek określonych w art. 498 §1 k.c. - odpowiednie umorzenie wzajemnych wierzytelności (art. 498 §2 k.c.). Stosownie do treści art. 498 k.c. potrącenie może być skutecznie dokonane, jeżeli łącznie spełnione są następujące przesłanki: wierzytelności są wzajemne i jednorodnjawowe, wierzytelność przedstawiana do potrącenia jest wymagalna oraz wierzytelność potrącana jest zaskarżalna (v. K. Osajda, Komentarz do art. 498 Kodeksu cywilnego, Legalis). Aby mogło dojść do potrącenia ustawowego, muszą istnieć dwie przeciwstawne wierzytelności. Innymi słowy dwie osoby muszą być względem siebie jednocześnie wierzycielami i dłużnikami.

Oświadczenie o potrąceniu (art. 499 k.c.) może być złożone poza postępowaniem sądowym i podlega ogólnym przepisom prawa cywilnego co do sposobu i chwili złożenia (art. 60 i art. 61 k.c.). Jeżeli oświadczenie woli zostało złożone skutecznie, to ze względu na skutek kształtujący (wzajemne umorzenie wierzytelności), tworzy nową treść stosunku prawnego pomiędzy stronami, wykraczającą, ze względu na konsekwencje wsteczne, nawet poza treść zobowiązania z chwili złożenia oświadczenia. Oświadczenie o potrąceniu stanowi materialnoprawną podstawę procesowego zarzutu potrącenia. Do dokonania potrącenia może dojść zarówno w ramach postępowania sądowego, jak i poza nim. Oświadczenie woli o potrąceniu staje się skuteczne - w myśl art. 61 k.c. - dopiero z chwilą, gdy doszło do wierzyciela wzajemnego w taki sposób, że ten mógł zapoznać się z jego treścią. W niniejszej sprawie należało jednak rozważyć, czy doszło do skutecznego złożenia przez pozwanego oświadczenia woli o potrąceniu.

Na poparcie swoich twierdzeń strona pozwana przedłożyła oświadczenie datowane na dzień 9 marca 2018 roku, w którym wskazano, że z uwagi na przerwę w dostawie energii elektrycznej do najmowanych pomieszczeń pozwani ponieśli określone straty wynikające z konieczności wynajmu agregatu prądotwórczego oraz zakupu paliwa. Z uwagi na powyższe pozwani dokonali potrącenia wierzytelności przysługującej im w ich ocenie od (...) S.A. w restrukturyzacji w Ł. w kwocie 33.834,84 zł z wierzytelnościami (...) S.A. w restrukturyzacji wynikającymi z niezapłaconego czynszu najmu, czyli kwoty 36.450,12 zł.

Oceniając skuteczność powyższego oświadczenia należy wskazać, że na dzień 9 marca 2018 roku (...) Spółka Akcyjna w Ł. znajdowała się w restrukturyzacji, bowiem postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, XIV Wydział Gospodarczy dla spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych otworzył postępowanie sanacyjne wobec ww. spółki, zaś dłużnikowi odebrano zarząd majątkiem i wyznaczono zarządcę. Potrącenie po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego wymaga spełnienia nie tylko przesłanek określonych w Kodeksie cywilnym, **ale także dodatkowo przesłanek określonych w prawie restrukturyzacyjnym**. Oznacza to, że potrącenie w postępowaniu restrukturyzacyjnym jest, co do zasady, dopuszczalne. W tym miejscu trzeba jednak odnieść się do regulacji prawa restrukturyzacyjnego, które ograniczają możliwość potrącenia wierzytelności dłużnika i jego wierzyciela. Zgodnie z art. 253 Prawa restrukturyzacyjnego potrącenie nie jest dopuszczalne, jeżeli wierzyciel stał się dłużnikiem dłużnika po otwarciu przyspieszonego postępowania układowego – w takim wypadku wierzytelność objęta jest układem, a dług względem dłużnika powstały po otwarciu przyspieszonego postępowania układowego musi być zaspokojony na zasadach ogólnych, czyli w całości. Potrącenie nie jest także dopuszczalne, jeżeli dłużnik dłużnika stał się jego wierzycielem w drodze przelewu lub indosu wierzytelności powstałej przed otwarciem przyspieszonego postępowania układowego. O ile zatem nabycie wierzytelności w toku przyspieszonego postępowania układowego jest możliwe, o tyle nie może polepszyć sytuacji ani zbywającego wierzytelność, ani nabywcy. Dopuszczalne jest zatem co do zasady potrącenie wierzytelności wzajemnych, jeśli obie istniały przed dniem otwarcia przyspieszonego postępowania układowego zarówno co do wierzyciela mającego wierzytelność do potrącenia, jak i do dłużnika.

Warunkiem skorzystania przez wierzyciela z dopuszczonych możliwości potrącenia w postępowaniu układowym jest złożenie oświadczenia o potrąceniu nie później niż w terminie 30 dni od otwarcia postępowania, jeśli podstawa do potrącenia powstała przed tym dniem lub w terminie 30 dni od zaistnienia podstawy potrącenia, jeśli zdarzenie uzasadniające potrącenie (powstanie drugiej z wierzytelności podlegających potrąceniu) nastąpiło. Jeżeli wierzyciel uchybi temu terminowi, to traci prawo w całym postępowaniu układowym – ponieważ ustawodawca wskazał tu wiążący termin zawity. Przywracane natomiast mogą być tylko terminy procesowe. Adresatem oświadczenia o potrąceniu w wypadku zarządu własnego powinien być dłużnik. Jednak w drodze wyraźnego rozszerzenia ustawowego skuteczne będzie również oświadczenie o potrąceniu złożone nadzorczy sądowemu. W wypadku zarządu odebranego skuteczne jest tylko oświadczenie złożone zarządcy. W rozpoznawanej sprawie nie ulega wątpliwości, iż dłużnikowi odebrany został zarząd własny, zaś pozwani swoje oświadczenie o potrąceniu skierowali bezpośrednio do (...) S.A. w restrukturyzacji w Ł., **a nie do zarządcy wyznaczonego postanowieniem Sądu z dnia 24 kwietnia 2017 roku**. Chociażby z uwagi na powyższe nie sposób uznać wskazanego oświadczenia pozwanych za skuteczne.

Nadto wskazać należy, że pozwany nie udowodnił zakresu potrąconej wierzytelności. Na poparcie wierzytelności przedstawione do potrącenia przedłożył faktury VAT za wynajem agregatu prądotwórczego oraz zakup paliwa do agregatu wystawione w okresie od 8 listopada 2016 roku do 24 października 2018 roku. **Część z nich została zatem wystawiona już po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego** co również czyni zgłoszony zarzut potrącenia bezskutecznym. Ponadto, aby zarzut potrącenia mógł zostać uwzględniony, niezbędne jest wykazanie, że stronie pozwanej przysługiwała wymagalna, nadająca się do potrącenia wierzytelność. Zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

Na uzasadnienie złożonego zarzutu pozwani powołali konieczność wynajęcia przez nich agregatu prądotwórczego, która wymuszona została wyłączeniem prądu, bez którego nie byli w stanie kontynuować swojej działalności gospodarczej. W ocenie strony pozwanej oznaczało to konieczność zrekompensowania im wydatków związanych z

zapewnieniem dla potrzeb swojej działalności możliwości korzystania z energii elektrycznej. Zdaniem Sądu nie sposób jednak podzielić stanowiska strony pozwanej, iż nienależyte wykonywanie przez powoda umowy najmu skutkowało narażeniem pozwanych na koszt wynajęcia i eksploatacji agregatu prądotwórczego. W tym miejscu należy odnieść się do postanowień umowy łączącej strony, z których bezsprzecznie wynikał obowiązek pozwanych do uiszczenia czynszu (pkt 3 umowy) oraz opłat eksploatacyjnych, w tym w szczególności opłat za energię elektryczną oraz wodę (pkt 4 umowy). Umowa nie przywidywała natomiast dla powoda (przeciwnie do twierdzeń strony pozwanej) obowiązku dostarczania najemcom mediów, w tym energii elektrycznej. Stosownie zaś do zapisów zawartych w pkt 7 ppkt 7.7. umowy wynajmujący nie ponosi odpowiedzialności za czasowe przerwy w dostawach energii elektrycznej lub innych mediów, chyba, że przerwy te spowodowane są okolicznościami, za które wynajmujący ponosi odpowiedzialność. W niniejszej sprawie Sąd doszedł do przekonania, iż pozwany za ww. przerwy w dostawie mediów nie ponosi odpowiedzialności, w szczególności okoliczność ta nie została wykazana przez stronę pozwaną. Zauważyć natomiast należy m.in. na podstawie przedłożonych przez powoda faktur, a także zeznań świadków wynika, iż w okresie od grudnia 2015 roku do lipca 2017 roku najemcy korzystali z energii elektrycznej dostarczanej przez (...) Sp. z o.o. w Ł.. Świadkowie bowiem zgodnie zeznali, iż opłaty za energię elektryczną i wodę na podstawie wskazań liczników uiszczane były przez najemców na rzecz (...) Sp. z o.o. w Ł.. Okoliczność tą potwierdza również przedłożone do akt niniejszej sprawy porozumienie z dnia 30 października 2015 roku w przedmiocie dostawy energii elektrycznej i wody oraz świadczenia usług w zakresie odprowadzania ścieków jednak możliwość zakupu energii od ww. spółki. Co prawda pozwani nie podpisali niniejszego porozumienia, jednak w ww. okresie faktycznie korzystali z energii dostarczanej przez (...) Sp. z o.o. w Ł.. Przerwy w dostawie energii elektrycznej w rozpoznawanej sprawie wynikały zaś z faktu, że (...) Sp. z o.o. w Ł. przestała regulować należności za energię elektryczną dostawcy energii - (...) na skutek czego w 2017 roku zaprzestano dostarczania energii. Mając powyższe na względzie należy uznać, że **ewentualne roszczenia związane w przerwami w dostawie energii w spornym okresie pozwani powinni kierować do (...) Sp. z o.o. w Ł., nie zaś do (...) Spółki Akcyjnej w restrukturyzacji w Ł.** . Powyższe oznacza zaś, iż wierzytelności przedstawione przez pozwanego nie są wierzytelnościami wzajemnymi, tj. powód nie jest dłużnikiem pozwanych. Tym samym pozwani nie wykazali, by skutecznie złożyli oświadczenie o potrąceniu na podstawie art. 499 k.c., zaś okoliczność, iż przedstawione przez nich wierzytelności nie są przeciwstawne niweczy skuteczność podniesionego zarzutu.

Abstrahując od powyższego, w sytuacji gdyby nawet uznać, iż strony procesu są względem siebie jednocześnie wierzycielami i dłużnikami w ocenie Sądu strona pozwana nie wykazała również należycie poniesionych kosztów z tytułu najmu agregatu oraz zakupu paliwa. Pozwani co prawda załączyli faktury VAT wystawione przez (...) dokumentujące poniesione koszty tytułem wynajmu agregatu oraz usług serwisowych w postaci tankowania (k. 100-104), lecz należy mieć na uwadze, iż nie sposób obciążyć kosztami tymi w całości powoda, czy też ewentualnego dostawcy energii elektrycznej. Pozwani bowiem korzystając w spornym okresie z agregatu prądotwórczego nie tylko nie uiszczali opłaty czynszowej, lecz także pozostałych opłat eksploatacyjnych. W sytuacji, w której hipotetycznie nie doszłoby do przerwy w dostawie energii **pozwani musieliby również ponosić koszty wytworzenia i przesyłu tej energii - w formie opłaty za sprzedaż i dystrybucję energii.** Należy wobec powyższego przyznać rację powodowi, że od kosztów rzeczywiście poniesionych pozwani winni odliczyć koszty, które ponieśli, gdyby korzystali z energii z sieci. Ewentualną szkodą pozwanych byłaby różnica wynikająca ze zwiększenia całkowitego kosztu nabycia energii, nie zaś koszt jej zakupu przy wykorzystaniu agregatu.

Kolejną kwestią do której należy się odnieść jest okoliczność ogłoszenia w toku niniejszego postępowania postanowieniem z dnia 3 czerwca 2019 roku Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, XIV Wydziału Gospodarczego dla Spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych upadłości (...) S.A. w Ł.. Stosownie do art. 93 ust. 1 Prawa upadłościowego (Dz.U. z 2020 r. poz. 1228) potrącenie wierzytelności upadłego z wierzytelnością wierzyciela jest dopuszczalne, jeżeli obie wierzytelności istniały w dniu ogłoszenia upadłości, chociażby termin wymagalności jednej z nich jeszcze nie nastąpił. Jak już wskazano powyżej, również w prawie upadłościowym potrącenie nie następuje ipso iure, z chwilą, gdy wzajemne wierzytelności uzyskają odpowiednie cechy, lecz wyłącznie na podstawie oświadczenia jednego z wierzycieli. Potrącenie dokonywane w toku postępowania upadłościowego, będąc potrąceniem ustawowym, musi odpowiadać – co do zasady – wszystkim przesłankom określonym w bezwzględnie

obowiązujących przepisach kodeksu cywilnego statuujących przesłanki dokonania tej czynności i pociąga za sobą skutki tam przewidziane. Zgodnie z art. 96 p.u. wierzyciel, który chce skorzystać z prawa potrącenia, składa o tym oświadczenie nie później niż przy zgłoszeniu wierzytelności. Bez formalnego zgłoszenia swej wierzytelności w postępowaniu upadłościowym wierzyciel nie może bowiem uzyskać zaspokojenia z masy upadłości, do której należy dochodzona pozewm wierzytelność, nawet w drodze potrącenia. W wyniku oświadczenia wierzyciela o potrąceniu nie następuje jednak automatycznie umorzenie wierzytelności; skutek taki uzależniony jest bowiem od uznania wierzytelności w postępowaniu upadłościowym. Jeżeli wierzyciel zamieści oświadczenie o potrąceniu w zgłoszeniu wierzytelności (art. 239 i 240 p.u.), syndyk się z nim zapozna, a następnie wypowie się na liście wierzytelności, czy wierzycielowi przysługuje prawo potrącenia (art. 245 ust. 1 pkt 5 p.u.). W kwestii potrącenia zgłoszonej wierzytelności decyduje sędzia-komisarz w postanowieniu wydanym na podstawie art. 259 ust. 1 p.u., a w razie wniesienia zażalenia na to postanowienie – sąd na podstawie art. 260 ust. 1 w zw. z art. 259 ust. 2 p.u. Skoro więc do czasu prawomocnego ustalenia listy wierzytelności nie następuje, ze skutkiem dla postępowania upadłościowego, umorzenie przedstawionych do potrącenia wierzytelności, to nic nie stoi na przeszkodzie zgłoszeniu takiej wierzytelności w innym procesie. Czym innym jest przy tym samo podniesienie zarzutu potrącenia, a czym innym możliwość jego uwzględnienia (podobnie uzasadnienie wyroku SN z dnia 17 stycznia 2007 roku, sygnatura akt II CSK 315/06, Legalis).

W rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, w której syndyk masy upadłości pozwał ewentualnego wierzyciela o zapłatę wierzytelności upadłej spółki. Wierzyciel zgłosił swoją wierzytelność w postępowaniu upadłościowym (...) Spółki Akcyjnej w upadłości w Ł., załączając do zgłoszenia oświadczenie o potrąceniu datowane na dzień 9 marca 2018 roku oraz pismo wyjaśniające. Na dzień wyrokowania w niniejszej sprawie lista wierzytelności w postępowaniu upadłościowym ww. spółki nie została jeszcze sporządzona ani zatwierdzona. W ocenie Sądu w przedmiotowym procesie, jak już wyżej wskazano oświadczenie o potrąceniu nie było skuteczne, choćby ze względu na brak wzajemności wierzytelności. Przy tym podkreślenia wymaga, że niezależnie od zarzutu zgłoszonego w niniejszym postępowaniu wierzycielowi nadal służy możliwość podniesienia zarzutu potrącenia w postępowaniu upadłościowym. Przypomnieć należy jednak, że celem postępowania upadłościowego nie jest rozstrzygnięcie o danym roszczeniu, lecz zaspokojenie wierzycieli przez likwidację masy upadłości. Jakakolwiek decyzja w przedmiocie wierzytelności, tj. jej uznanie lub odmowa uznania, nie ma waloru rzeczy osądzonej, gdyż wydawana jest przede wszystkim dla celów postępowania upadłościowego i może być kwestionowana we właściwy sposób, z reguły w drodze procesu (v. uchwała SN z dnia 30 marca 1992 roku, sygn. akt III CZP 22/92, wyrok SN z dnia 18 stycznia 2006 roku, sygn. akt V CSK 74/05, Legalis). Sąd Najwyższy wskazał też, że w kwestii oceny wpływu podniesionego zarzutu potrącenia na inne toczące się postępowania przeważa w orzecznictwie pogląd, że zarzut potrącenia jest środkiem obrony pozwanego w procesie (v. wyroki SN z dnia 6 września 1983 roku, sygn. akt IV CR 260/83, 11 września 1987 roku, sygn. akt I CR 184/87, Legalis). W konsekwencji uznaje się, że podniesienie zarzutu potrącenia **nie powoduje stanu zawisłości co do wierzytelności przedstawionej do potrącenia, jak też że powaga rzeczy osądzonej orzeczenia wydanego w procesie, w którym podniesiono zarzut potrącenia, nie obejmuje oceny zasadności zarzutu** potrącenia, a więc kwestii istnienia lub nieistnienia wierzytelności objętej zarzutem. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela również pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 20 listopada 1987 roku (sygn. akt III CZP 69/87, Legalis), że nieuwzględnienie przez Sąd zarzutu potrącenia nie stanowi przeszkody w późniejszym dochodzeniu pozewm objętego tym zarzutem roszczenia. W konsekwencji przyjąć należy, że zapadłe bowiem w toku postępowania zmierzającego do ustalenia listy wierzytelności rozstrzygnięcia nieuwzględniające zgłoszonych wierzytelności nie korzystają z powagi rzeczy osądzonej. Jest to uzasadnione ze względu na specyfikę postępowania upadłościowego, w którym zgłoszenie wierzytelności ma charakter egzekucyjny, a nie rozpoznawczy. Tym bardziej więc nie można mówić o niedopuszczalności zgłoszenia przez wierzyciela upadłego w procesie wytoczonym przeciwko niemu przez syndyka masy upadłości zarzutu potrącenia opartego na wierzytelności zgłoszonej przez niego w postępowaniu upadłościowym wraz zarzutem potrącenia w sytuacji, w której lista wierzytelności – jak to ma miejsce w sprawie niniejszej – nie jest jeszcze prawomocna. Jeszcze raz podkreślić trzeba bowiem, że samo zgłoszenie zarzutu potrącenia przy zgłoszeniu wierzytelności nie powoduje umorzenia się wierzytelności przedstawionych do potrącenia, a dopiero prawomocne postanowienie sędziego-komisarza lub sądu rozpoznającego ewentualne sprzeciwy spowoduje wzajemne umorzenie wierzytelności.

Skoro więc w rozpoznawanej sprawie nie nastąpiło prawomocne ustalenie listy wierzytelności, a tym samym nie nastąpiło, ze skutkiem dla postępowania upadłościowego, umorzenie przedstawionych do potrącenia wierzytelności, to w ocenie Sądu nic nie stało na przeszkodzie zgłoszeniu takiego zarzutu w niniejszym procesie.

Mając na względzie powyższe, w szczególności okoliczność, iż zgłoszony przez pozwanych zarzut potrącenia nie był skuteczny Sąd uwzględnił powództwo w zakresie w jakim powód podtrzymał je po częściowym zaspokojeniu w toku procesu.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 §1 i 2 k.c., zasądzając je od dnia wymagalności tj., dnia następnego po wskazanych w fakturach terminach płatności. Zasądzeniu w pkt 2 wyroku podlegały również odsetki ustawowe za opóźnienie od spełnionego w toku procesu (tj. w dniu 5 sierpnia 2019 roku) świadczenia w kwocie 18.491,32 zł.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 §1 i 3 k.p.c. obciążając nimi w całości pozwanego jako przegrywającego proces. Na poniesione przez powoda koszty złożyły się koszty wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w kwocie 5.400 zł (ustalone na podstawie § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie - Dz. U. z 2015 r., poz. 1800), opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz opłata sądowa od pozwu w wysokości 2.617 złotych, łącznie 8.034 złotych.

ZARZĄDZENIE

(...)

27 października 2020 roku